

Jõulurõõmu ja töist 2009. aastat!

Hea lugeja, aasta hakkab lõppema ja tehakse kokkuvõtteid ning analüüsitakse tehtut. Mis jääb meile meelde möödunud aastast?

Otepää vallas on aasta jooksul tehtud palju sellist, mis väärib kindlasti esiletõstmist. Nii näiteks sai täielikult rekonstrueeritud Rõngu-Otepää-Kanepi maantee, mis pole lihtsalt üks maanteelõik, vaid väga oluline ühenduslülili kolme naabervalla – Otepää, Palupera ja Rõngu vahel.

Uudseks teeb selle maantee ka asjaolu, et ehitatud on truubikujuline terasplaatidest suusatunnel Palus. Seal kulgeb ka Tartu suusamaratoni rada. Nii muutus raja läbimine ohtumaks. Maantee kõrvale on rajatud kaks kergliiklusteed – üks läbib Palupera, teine kulgeb Otepääl Pedajamäest kuni Vana-Otepää õppe-sportibaasini.

Häid saavutusi on meil veelgi. Lõpule on jõudnud Sihva reoveepuhasti ning Otepää küla katlamaja ehitustööd, valminud on Keskuse kõnnitee Võrukaela lasteaia juurde, lasteaiad „Pähklike“ sai uue katuse. Palju on remonditud linnatänavaid ja maanteid, ja seda on tehtud üle 2,5 miljoni krooni väärtuses.

Alustatud on Otepää Tervisekeskuse ja Otepää Hooldekodu ühendamisega, eesmärk sotsiaalsfääri ühtse juhtimise alla koondamine ning pakutava teenuse parendamine. Pikka aega valupunktiks olnud valla üldplaneering liigub väga jõudsate sammudega edasi, loodame, et 2009. aasta sügiseks on see valminud.

Loetelu võiks veel pikalt jätkata. Kõik need saavutused polnuks võimalikud ilma tegijateta. Täna kõiki neid – ettevõtjaid, töötajaid, kollektiive – kes on möödunud aastal andnud oma panuse valla arengusse. Aitäh!

Vaadates tulevaste aastaste tunneme kõik rahutust. Tekkinud majandusolukord paneb muretsema. Masendavaist meeleoludest ei tasu lasta ennast häirida. Oma elu tuleb meil kõigil ise elada ning otsused langetada enda ettevõtte ja perekonna seisukohalt lähtudes. Sellest sõltub meie toimetulek.

Järgmise aasta teeb eriliseks seegi, et tegemist on valimiste aastaga. Soovin, et valimistega kaasnev ei hakkaks igapäevast tööd segama. Ka pärast valimisi tahetagu üksteisele tänaval ikka kätt anda.

Soovin rahulikke jõulule! Jätkugu kõigil aega oma lähedaste jaoks ja koos talvemõnude nautimiseks.

Töist ning asjalikku uut aastat!

Otepää vallavanem MEELIS MÄLBERG

Jõulutervitus kõigile!

Tõenäoliselt teeme me kõik peagi jälle uuel-aastal-uee-hooga-plaane. Kahjuks ei valda me keegi salasoovide täitmise hookus-pookust. Kingime pigem enda kõrval olevatele inimestele enam naeratus ja hingesoojust. Need ongi kõige paremad kingid, mida siin ilmas kohtab liiga harva. Materiaalsus võib julgelt tahaplaanile jääda.

Rõõmsaid Jõulupühi ja HEAD UUT AASTAT!

Jõulukuusk Otepää Keskväljakul.

Ja ärge unustage loodust! Minge jõuluõhtul pärast suurt söömaega metsa, võtke kaasa midagi lindudele ja loomadetele.

Otepää Teataja lugejale soovin jõulurahu ja enam rahulolu ümbritsevaga ka peagi algaval aastal.

Palupera vallavanem TERJE KORSS

2008. aasta Puka vallas

Saabunud on jõulukuul, aasta üks kaunimaid perioode. Jõulurüüd on saanud paljud pargid, puud ja majad.

Vana aasta ärasaatmise eel on tavaks ka kokkuvõtete tegemine.

Meenutan aasta alguse ennustusi ja oma mõtteid, et tuleb tõine ja probeemiderohke aasta. Ei ole mul kombeks ennustuste järgi elada, ent tuleb tõdeda, et nii ongi läinud.

Kogu aastale on oma jälje jätnud Puka rahvamaja renoveerimistööd ja sellele järgnenud probleemide ahel parkettpõrandaga. Kõik see on rõõvinud palju energiat ja aega. Praegugi käib aktiivne tegevus, et inimesed saaksid lõpuks rahvamaja kõiki võimalusi kasutama hakata.

Käesoleval aastal olid paljud üritused pühendatud Eesti Vabariigi 90. aastapäevale. Eesti rahvale jääb seda aastat meenutama õõlaulupidu Tallinnas. Oleme uhked, et õõlaulupidu toimus ka Puka laululaval. See üritus soojendas osavõtjate südant ja hinge. Kavatsame on taolise ürituse korraldamist jätkata.

Juubeliaasta oli ka Puka Keskkoollil ning Aakre Lasteaed-Algkoollil. Puka Keskkoollil hakkas juhtima uus direktor. Olen rõõmus, et vastvalitud direktor suutis kooli aastapäeval kooli väärikalt esindada. Koolis liiguvad asjad taas paremuse suunas.

Meeldejään on vallarahvale telesaate Laulge kaasa lindistamine ja Nele-Liis Vaiksoo külaskäik. Värvil andis kogu saatele Aare Jaama esinemine koos karuga. Karu oli saates osalejate õnneks (või kahjuks) topis.

Lõppevat aastat võib pidada Puka vallas teederemondi aastaks. Osaliselt lõpetati tee remont Pukamõisa-Pühajärve teelõigul, samas alustati ka selle teelõigu viimase osa remontimist. Vallateede remonti tehti suuremas mahus, kui eales varem. Tegelesime tänavasiltidega, mõnigi tänav sai uue nime. Loodame, et järgmisel aastal jõuda iga tänava ja iga majavaliduse märgistamiseni.

Nagu ikka, üllatas talv meidki ootamatult. Seekord oli lumetorm tõesti katsumuseks paljudele, mõnigi sõitis lumetormile vastu suverehvides autoga. Hea õppetundi said lumekoristajad. Positiivseks saab nüüd lugeda, et lumi on maas ning valitsevad miinuskradid. Igaühe põues on soov, et tulevad valged jõulud ja ilma tuisuta.

Soovin Puka valla ja ka naabervaldade rahvale kauneid, lumiseid jõule. Head vana aasta lõppu ja edukat uut aastat!

Puka vallavanem HEIKKI KADAJA

Jõuluteekond iseendasse

Jõulujõud on jälle teel! Poodides on paisatud lettidesse erinevaid hiinamaist päritolu jõulupudinaid, vaateakendel meelitavad kodanikke sisse astuma prunnakad plastpääkapikud ja rõõsailmelised Santa-Klausid. Müüakse ja ostetakse. Majandusmasenduse mustad käsivarred ei ole vist veel väga sügavale inimese rahakotti jõudnud ja seekord saab ikkagi enesele lubada ilusad jõulud ja aastavahetuse. Pärast seda tulgu või... jaanipäev!

Aasta tagumine ots on pilgu tagasimeenutamine ja ka enesesse vaatamine aeg. Kuidas on läinud mul ja mu perel, mis olnud ja mis võib tulla? Astume läbi omaenese mustadest ja valgetest salakambritest, kurvastame pisut ja siis jälle rõõmustame, sest leidub seal kõike ja nii see peabki olema. Ja lootus peab seal alati olema ning halastus ka. Pisut ruumi olgu ka täitsa oma saladustele ja palju valget ruumi kõige ilusa ja võlva jaoks. Igaühel meist on ainult temale omane lego kokku panna.

Kord juhtunud nii, et vana ja kuulus teadajamees astunud oma õpilaste ette, käes suur ämber. Küsinud oma õpilastelt, kas ämber on tühi või täis? „Tühi!“, vastanud õpilased. Vana guru võttis mitu suuremat kivi ja pani need ämbrisse, kuni see täis sai. Küsis siis uuesti, kas ämber on nüüd täis? „Jah,“ vastasid õpilased. Seepeale võttis guru kotikese liivaga ja kallask selle kivide vahele ning küsis uuesti: „Aga nüüd?“ „No nüüd on küll täis!“ arvasid õpilased. Seepeale kallask guru anumasse veel vett ja lahkus ruumist, jättes õpilased mõtlema.

Targemad neist kirjutasid raamatusse: „Täitke oma päev suurte asjadega, siis mahub sinna ka palju väiksemaid asju! Ärge täitke oma päeva vaid väikeste asjadega, sest midugi ei mahu sinna enam suuri asju! Miski, mis näib olevat täis, ei pruugi seda kaugeltki veel olla! Kui tundub, et ei ole enam midagi parata, siis on veel palju võimalik ära teha!”

Elus on tähtsad nii väikesed, keskmised kui ka suured asjad! Olgu me kõik täidetud väikeste, keskmiste ja suurte rõõmudega oma elus, sest nii saame kogeda kõike enam!

Me elame ju siin ja praegu õnneliku elu! Ei ole sõda, nälga, epideemiaid, meie kodu on parasjagu eemal maavärinatelt ja hiidlainetest, ei kohuta meid krokodill, ega ampsa hai. Ja ilus loodus on meie ümber ning puhas joogivesi ja eestimaine toit on meil olemas.

Soovime, et nii kõik jätkuks ja ka meie endi ihu ja hing kulgeksid harmoonilise paremuse poole! Märgakem enam oma kalleid inimesi ja häid sõpru, pidagem lugu üksteisest! Nii on asjad tasakaalus ja elul avaram mõõde!

Kallis Sangaste valla rahvas ja need, kes siit kunagi läinud või siia tulnud ehk ka tulemas! Armsad üleaedsed! Hoidkem seda, mis meil on ja tehkem ilu juurde, sest siin peab olema hea elada ka edaspidistel põlvkondadel! Ödusaid ja meelelisi rahulikke jõulupühi ja lõbusatujulist aastavahetamist!

Sangaste vallavolikogu ja vallavalitsuse nimel vallavanem KAIKO TAMBERG

Otepää saab talvepealinnaks 12. korda

21. detsembril, talvisel pööripäeval, saab Otepää taas pealinn – talvepealinn.

Külla on kutsutud kõikide linnade ja Valgamaa omavalitsuste esindused ning naabervallad. Üritus algab kell 10.00 talvepealinna turu avamisega Otepää Keskväljakul, kus müüakse ilusaid käsitööd, jõulutoitu ning veel palju muud, millest jõuluõhtul rõõmu tunda. Turg avatakse piduliku puhkpillimuusikaga.

Kell 12.00 rajatakse Eesti Jõulukuuskede keskus ning teised Eesti linnade esindused saavad kaunistada oma kuuse.

Kell 13.00 algab Otepää *Snowtubingu* mäel kelkude ülevaatus ja näitus, kell 15.00 kelguvõistluse „Talverõõm“.

Kell 14.04, talve tulekul, heisatakse talvepealinna lipp ning Tallinna linna esindus annab pealinna tiitli üle. Järgneb kuuldemäng „Arka talv“. Vastset talvepealinna tuleb tervitama ilmatüdruk Niki.

Ei puudu ka hommikukohvi ja Otepää naisseltsi poolt keedetud karusupp pähklireemiga.

Kolm naabervaldatänasid koostööpartnereid

4. detsembril tunnustasid Otepää, Palupera ja Rõngu vallad Pühajärve Alpi restoranis 2008. aasta suurimaid koostööpartnereid.

Kohal olid Kagu Teedevalitsuse, OÜ Valga Teed, AS Tartumaa Teed ja paljude teiste ettevõtete ning asutuste esindajad. Sõna võtsid ja tänukirjad andsid üle Otepää vallavanem Meelis Mälberg, Palupera vallavanem Terje Korss ja Rõngu vallavanem Aivar Kuuskvere.

Tänuõhtu üheks peateemaks kujunes 2008. a. suvel remonditud Rõngu-Otepää-Kanepi teelõik, mis oli ka Maanteeametiga üheks suurimaks projektiks. Tänu teelõigu remondile on see nüüd liiklejatele märksa ohutum.

Otepää Vallavalitsuse avalike suhete nõunik
MONIKA OTROKOVA

Valgamaa uus turismifototrikis sai valmis

Oktoobrikuust on SA Valgamaa Arenguagentuur koostöös maakonna turismifotokeskustega koordineerinud uue maakondliku turismifototrikise koostamist ja väljaandmist. Neljandal detsembril jõudis vastne väljaanne Valka.

Uus infotrikis toob uude lähenemisena eraldi välja Valgamaa kolm turismipiirkonda – Valga, Otepää ja Tõrva-Helme.

Trükise sisu kajastavad maakonna ja selle piirkondade üldinfo ning vaatamisväärsused, muuseumid, aktiivse puhkuse ja liikumisradade info, suuremate maakondlike sündmuste toimumise ajad, majutus- ja toitlustusvõimalused ning erinevad teenused. Trükis on varustatud kogu maakonna, Otepää lähiumbruse ja kolme linna (Valga/Valka, Otepää ja Tõrva) kaartidega.

AMETLIK INFO

Otepää vallavalitsuses

- Väljastati ehitusluba **OÜle Jaotusvõrk** Aadliku 10/0,4kV alajaamale, 10/0,4kV ja 0,4kV maakaabelliinidele ja kaablikilpidele Otepää vallas Otepää külas; **OÜle Jaotusvõrk** Pohlametsa alajaama 0,4 kV maakaabelliinile ja kaablikilpidele Otepää vallas Nüpli külas; **Eltel Networks AS**le sidetrassi rajamiseks Otepää vallas Otepää linnas Kastolatsi tee 9.
- Otsustati väljastada kirjalik nõusolek **OÜle Puurvesi** puurkaevu püstitamiseks asukohaga Otepää vald Mägestiku küla **Väike-Raudsepa** maaüksus; **OÜle Puurvesi** puurkaevu püstitamiseks asukohaga Otepää vald Vana-Otepää küla **Salumäe** maaüksus.
- Otsustati sõlmida äriruumi, asukohaga Lipuväljak 13, II korruse ruum nr 202, tüürileping **OÜga Otepää Maamöödubüroo** tähtajaga kuni 02. detsember 2011.a.
- Otsustati pidada võimalikuks Otepää vallas Märdi külas asuva **Rae** maaüksuse, pindalaga 3,53 ha, riigi omandisse jätmist.
- Otsustati võtta vastu Otepää valla omandisse Arula külas asuv, **OÜle Ökoteh** kuuluv, **Rahi tee** katastritüksus 63601:002:2265, pindalaga 4679 m², sihtotstarbega transpordimaa.
- Otsustati kanda Otepää Muusikakoolis maha kasutuskõlmatuks tunnistatud vara 1 ühik summas 184,00 krooni.
- Otsustati kanda Lasteaias Pähklike maha kasutuskõlmatuks tunnistatud vara 170 ühikut summas 49 339,71 krooni.
- Otsustati kanda Otepää Gümnaasiumis maha kasutuskõlmatuks tunnistatud vara 52 ühikut summas 49908,30 krooni.
- Otsustati kanda Pühajärve Põhikoolis maha kasutuskõlmatuks tunnistatud vara 222 ühikut summas 48339,92 krooni.
- Otsustati kehtestada Otepää valla omandis ja ametnike kasutuses olevate mobiiltelefonide numbritelt tehtavate ametikõnede maksumuse piirmäär.
- Otsustati moodustada kirjaliku enampakkumise (vara rent: **Linnamäe oru kinnistu**) menetluse läbiviimiseks komisjon koosseisus: Kristjan Rõivassepp, Ülle Veeroja, Urmas Jaagusoo.
- Otsustati anda luba **OÜle Tulekild** korraldada ilutulestik Otepää vallas, Kääriku Puhke ja Spordikeskuse territooriumil 13.12.08 ajavahemikus 22.45-23.00 kestusega 15 min.
- Otsustati kanda Otepää Raamatukogus maha kasutuskõlmatuks tunnistatud raamatud 949 ühikut summas 3958,52 krooni.
- Otsustati kanda maha Otepää Vallavalitsuses kasutuskõlmatuks tunnistatud vara 8 ühikut summas 49 050,44 krooni.
- Otsustati määrata lapse sünditoetust 2le vallakodanikule
- Otsustati sõlmida **K. V ga** 2-toalise munitsipaal-eluruumi, asukohaga Sihva küla Voki maja nr 3 korter 10, tüürileping.
- Otsustati kinnitada Otepää Lasteaed Võrukael, Otepää Muusikakooli, Pühajärve Põhikooli, Otepää Gümnaasiumi ja Otepää Kultuurikeskuse töötajate koosseis.
- Otsustati määrata ühekordset abiraha Otepää valla elanikele detsembrikuus 2008. a. nimekirjade alusel aljargnevalt: nelja- või enamast last kasvatavale perele 500.- krooni pere kohta; seitsmekümne aasta vanustele ja vanematele elanikele 300.- krooni isiku kohta; nooremate kui kolme aastaste laste vanematele 500 krooni pere kohta; kutse- ja kõrgharidust omandavatele õpilastele 500 krooni isiku kohta; vähekindlustatud pered avalduse alusel 500 krooni isiku kohta.
- Otsustati jagada **Tamme** katastritüksus.
- Otsustati anda **OÜle Strong Wall** luba korraldada Otepää vallas asukohaga Otepää linn; linnamäe oru Snowtubingu nõlv 21.12.2008.a ajavahemikus 13.00-18.00 avalik üritus **kelguvõistlus Talveroom**.

PLANEERINGUD

Otepää Vallavolikogus kehtestati Otepää vallas Otepää külas asuva **Puidu** kinnistu detailplaneering.

MONIKA OTROKOVA

Otepää valla ettevõtjad kogunesid ümarlauale

11. detsembril korraldas Valgamaa Arenguagentuur Otepää Vallavalitsuses piirkonna ettevõtjate ümarlauda, kus räägiti olemasolevatest majandusolukorrast ja sellest, kuidas sellega toime tulla.

Ettevõtjaid tervitas ja ettevõtluse teemal võttis sõna vallavanem Meelis Mälberg, kes julgustas ettevõtjaid vaatamata tekkinud majandusolukorrale, teha ikkagi ise oma otsused. „Toetudes oma kogemustele, võin öelda, et kõige parem, mida omavalitsus teha saab, on võimalikult vähe sekkuda ettevõtjate tegemistesse,“ rääkis Meelis Mälberg. „Kui otsuseid teha, siis peavad need ettevõtjate jaoks olema väga selged ja läbipaistvad.“ Samuti julgustas vallavanem ettevõtjaid tulema vallavalitsusse ja nõu pidama.

Tartu Ülikooli rahvusvaheliste suhete lektor Viljar Veebel pidas seejärel loengu toimetulekust muutustega majandussektoris ja analüüsis tekkinud majandusolukorda. Ühte ja ühest retsepti, kuidas muutustega toime tulla, paraku ei ole, küll aga võiks lahendus olla selles, et hoida oma helgemaid päid Eestist lahkumast ning panustada kvaliteetsesse kõrgharidusse, mis toodaks meile omad tipud erinevates valdkondades.

Ümarlauda lõppedes jäi kõlama mõte, et ettevõtjad soovivad rohkem märkamist ja tunnustamist ning nende probleemide ja murede ärakuulamist.

Otepää Vallavalitsus
Avalike suhete nõunik MONIKA OTROKOVA

Otepää vallavalitsuses arutati valmisolekut lumetõrjeks

4. detsembril toimus Otepää vallavalitsuses nõupidamine OÜ Valga Teed esindajate osavõtul. Arutelude teemaks oli ülevaade lumetormi tõttu tekkinud erakorralise olukorra lahendamiseks Otepääl ning lepiti kokku tegevused, et edaspidi lumetõrjeks valmis olla.

Paar nädalat tagasi möllanud lumetorm tõi kaasa palju tööd ja nõudis kiiret reageerimist. Otepää piirkonnas tegi lumetõrjetööd riigihanke korras võitnud ja vallaga koostöölepingu sõlminud OÜ Valga Teed. Nagu nentis OÜ Valga Teed juhatuse esimees Tarmo Mõttus, oli lumetormist tekkinud olukord nende jaoks äärmiselt pingeline ja tõsine. Paljud elanikud olid veel tormile järgnenud päevadel lümevangis, ei jõutud ka hallata kogu sündmusega seonduvat infot. Olukorra lahendamiseks kutsus vallavalitsus tormi järel kokku ka kriisikomisjoni, kus otsustati otsida lisatõõjõudu. Appi lund lükkama tulid ümberkaudsete külade talunikud. Tarmo Mõttuse sõnul ei jõutud alltöövõtjatega nii kiiresti lepinguid sõlmida ja läbirääkimisi pidada.

Vallavanem Meelis Mälbergi ettepanekul otsustati, et kaardistatakse kõik need, kellel on lumelükkamiseks vajalik tehnika olemas. OÜ Valga Teed sõlmib soovijatega lepingud, et edaspidi saaks operatiivselt getutseda.

ARVO SAAL

Pannakse ka paika teede lükkamise järjekord – esmajoones tervisekeskus, koolid ja lasteaiad, seejärel ülejäänud abivajajad. Samuti lepiti kokku, et tulevikus jõuab info teede olukorra kohta kindlasti ka valla kodulehele. „Teeme omalpoolt kõik, et edaspidi leiaksid taolised olukorrad kiire lahenduse,“ sõnas vallavanem Meelis Mälberg. „Hiljutine lumetorm tõigi välja need kitsaskohad, mida nüüd arvesse võtame.“

Lumetõrjeks kulus vallavalitsuses 350 000 krooni, lisaks sellele veel käib tormiga kaasnenud kulude ja kahjude kokkuarvamine. Otepää valla piires on lahtilükkamist vaja vaid linnateid 28 km, kokku avalike teid ja vallaelanike juurdepääsuteid 179 km.

Lumetõrjega seotud probleemide korral palume ühendust võtta: Urmas Kuldmaa; 766 4807; 528 2688 (Otepää Vallavalitsus), Tenno Pleksepp; 766 8432; 528 1577 (OÜ Valga Teed).

Valgamaa teenetemärkide kandidaatide esitamine

Valga maavalitsus ja Valgamaa Omavalitsuste Liit ootavad taotlusi maakonna teenetemärkidele 20. jaanuariks 2009. a.

Taotlusi on õigus esitada maakonna valla- ja linnavalitsustel ning volikogudel, Valgamaal tegutsenud juriidilistel isikutel, erakondadel, liitudel, ühingutel, seltsidel, klubidel ja eraisikutel. Taotlused tuleb esitada kirjalikult või elektrooniliselt Valga maavalitsusele (Kesk 12, 68203 Valga, e-post: info@valgammv.ee).

Taotluse vorm ja lisainfo teenetemärkide kohta on Valga maavalitsuse koduleheküljel www.valgammv.ee. Täiendav info: Ruth Leetmaa, 766 6145; 505 8970, e-post: Ruth.Lleetmaa@valgammv.ee.

Kutse

Mäha küla rahvas on oodatud
AASTALÖPU KOKKUSAAMISELE
Otepää golfi restorani

27. detsembril kell 12.00.

Saame ülevaate vastvalminud Mäha järve uuringute tulemustest ja arutleme järve tuleviku ning valla üldplaneeringu teemadel.
Palun teatada osalemisest
tel. 5021 508, Jüri Kork.

Otepää Vallavalitsuse lahtiolekuajad:
23. detsembril ja 31. detsembril avatud 8.00-12.00.

Jõulutoetus

Otepää valla jõulutoetust makstakse üle 70aastastele Otepää valla elanikele 300 krooni.

Toetust makstakse raamatupidamisteenistusest kella 9-12 ja 13-16 tööpäevadel ning erandina 23. ja 31. detsembril kella 9-12.

Abivallavanem AARE MATT

Otepää valla jõulupakid

Otepää valla eelkooliealiste laste vanemad, kelle lapsed pole saanud jõulupakki lasteaiast või koolist, palun pöörduda valla sotsiaal- ja haridusteenistusse. Jõulupakke väljastame kuni 31.12.2008.a. kella 11.00.

Abivallavanem AARE MATT

KULTUURIKALENDER

- L. 20. dets. kell 20.00** Otepää Kultuuri-keskuses. **"Tantsuga talve" ansambel "Apelsin" saatel.** Riietus daamid "Lumehelbeke" ja härradel "Nääri mees". Avatud puhvet.
sirje.ginter@oteppaa.ee, tel. 5097 795
- P. 21. dets. kell 10.00-16.00** Otepää keskvaljakul. **TALVETURG.** Kell 14.04 algab talv. Heisatakse Talve- pealinna lipp. Olete oodatud pidulikule kuuldemängule "ÄRKA, TALV". Talveilma toob NIKI.
- E. 29. dets. kell 19.00** Otepää kultuuri-keskuses. **AASTALÖPU PIDU.** Ansambel "Noorkuu" kontsert. Tantsuks mängib ansambel koosseisus: Boris Lehtlaan, Tõnu Raadik, Kalle Raudmets, Tiit Saluveer. Avatud puhvet.
Pilet 150,- (sisaldab suupisteid). Laudade ettetellimine Kultuurikeskuses E-R 9-13, telefonil 7655 212, 5630 7376
annika.roosnupp@oteppaa.ee

EELK Otepää Maarja koguduses

- 24. detsembril** kell 17 jumalateenistus suures kirikus
- 25. detsembril** kell 12 jumalateenistus talvekirikus
- 26. detsembril** kell 11 koguduse liikmete jõulupuu kirikumõisa keldrisaal
- 31. detsembril** kell 16 jumalateenistus suures kirikus.

Minu nimi on Marko Tiirmaa, olen sündinud 1974. aasta aprillikuu 21. päeval.

Lapsepõlv möödus Lõuna-Eestis, kolisime perega vanemate töö tõttu mitmeid kordi.

Oma päritolu olen alati seostanud Otepääga, minu isa on siit pärit. Samuti olen ma ise EELK Otepää Maarja koguduses õpetaja Jüri Stepanovi poolt ristitud ja konfirmeeritud.

Olen elu jooksul tegutsenud mitmes eluvaldkondades: töötanud nii riiklikes kaitsestruktuurides kui ka erasektoris.

Kirikutööd alustasin esmakordselt Tartu Ülikooli studiosus teoloogina.

2000. aastal pärast kaitseväge kaplanite koolituse läbimist EELK Pärnu Eliisabeti koguduses tookordse Pärnu praosti Andres Pöderi käe all praktikandi-abiõpetajana.

Pärnus teenisin kaks aastat, pärast mida sattusin asjaolude kokkulangemisel erasektoris infotehnoloogia valdkonda. Sellel alal olen mõneti tegev tänase päevani. Eluala vahetus oli ka üheks põhjuseks teoloogiapingute unarussejätmisel, millistega jätkasin taas käesoleva aasta varakevadel Tartu Ülikooli usuteaduskonnas.

Hetkel olen lisaks õpingutele osaliselt tegev riigiametis, kus haldan infotehnoloogilisi projekte. Kuna riik vajab kaitsemist, tegutsen ka Eesti Kaitsealiidu Võrumaa maleva Võru kompaniis operatiivpealiku ametikohal ja täidan seal lisaks rühmaülema kohuseid.

Akadeemiliselt olen organiseerunud ja kuulun üliõpilaskorporatsioon Fraternitas Livien-sise ridadesse.

Ma olen abielus Saima Tiirmaa-Orasega ja meil on 4aastane poeg Ekke Pärtel.

Lugupidamisega, Marko Tiirmaa
+3725185305

Tantsud tähtedega

Sellel õppeaastal on Pühajärve Põhikooli vallutanud tantsupisik. Nakatunud on kõik, isegi need, kellest seda kunagi uskunud poleks. Pisiku tõi meie kooli tantsuõpetaja Birgit.

12. detsembril oli kõigil peotantsukursusest osavõtjatel võimalus oma oskusi näidata aastalõpuballil. Tüdrukud olid kaunite tantsuleitidega, poisid soliidset ülikondades. Tantsuks mängis ansambel. Esimesest tantsust alates oli tantsupõrand rahvast täis.

Uskumatu, mida tantsupisik meie koolis on teinud! Vaatepilt oli jalustrabav! Ja see polnud veel kõik. Peo üllatusesinejateks olid „Tantsud tähtedega“ staarid Helena Liiv ja Veiko Ratas. Nende uhked tantsupoognad tekitasid pealtvaatajates vaimustust.

Hoiatus! Kuna järgmisel aastal alustab koolis ka täiskasvanute tantsukursus, siis kevadeks on oodata koolis lausa tantsuepidemia puhkemist. See võib levida ka kaugemale!

PILLE KANGUR, EVE KOSER

PEETER KANGUR

Mälu on lühike, kroonika aitab kestma jääda!

Üks tegevpoliitikuid nentis, et paari viimase aastakümne ajalugu teab ta küll, ent mäletab VALIKULISELT. Kroonika koostajad, ajaloo- ja elulugude üleskirjutajaid on teada varasemastki. Otepää ja selle lähipiirkonnas tuntuim suurkuju on ajaloolane Heino Mägi, kes koolimuuseumi varadesse ja kaitse alla aidanud sadu ja sadu artikleid, õpilasuurimusi, dokumente, fotosid. Kes koostaks ja jäädvustaks meie tänast, mis muutub juba homme ajalooks?

Uus nimi "Valgamaalase" tööperes on Ülle Kübarsapp. Esimesed pikad isikulood ja veidi lühemad uudislood maakonnalehes pakuvad lootust, et Otepää on Valgamaal taas tähtis ja oluline paik! Monika Otkova kohaliku vallavalitsuse avalike suhete nõunikuna on võtnud enda kanda ja laiemale avalikkusele teada anda KÕIK olulise, seda nii teabevahetussüsteemi loomisel kui ka visuaalse identiteedi kujundamisel.

Elame kaasajas ja tavatseme nentida: INTERNET aitab alati ja kõiges, kui mälu ja teadmised peaksid alt vedama!

Ometi on neidki, kes endale meeldiva hobina jäädvustavad olnud isiklikesse arhiividesse ning laovad kivikesi meie elu üldkroonika hoonesse.

Killukesi detsembris kuuldust-kogetust: otepäälane Johannes Aukust on valmis saanud videofilmil naisansambli Relami esinemisest, rahvapilliorkestri juht Lille Tali tunnistab, et videofilm nimetatud ansambli esinemistest on veel pooleli.

Kodus on aga selle pere varamus suur kogu Raudsalude sugupuu ja rahvamuusika ajaloost! Esimene (päris)film "Helisev puu" sündinud Kesktelevisiooni spetsialistide käe all 1976. aastal ning saanud rahvusvahelisel dokumentaalfilmide festivalil teise koha. 10 aastat tagasi alustas Lille Tali oma juhendatavatest kollektiividest. Nii on koduvideod Karupoegadest 1998. aastast, Karuottide, pereorkestri Pillipuu esinemistest, Heino Mägi ettevõtmistest, kultuuriüritustest jpm.

Oma kodupaika ja (täna) kadunud koole on pildis ja sõnas võtnud jäädvustada Valter Luuse, viimast väljaanne sellest sarjast on raamatuke "Ilmjärve kool 1767-1977".

Kas poliitikud ulatuvad vaatama ja nägema, et sellisteski ettevõtmistes võib peituda AASTA TEGU?

AILI MIKS

Rõõmus uudis, põnev taust

Heino Mägi sai Ignatsi Jaagu kuldmedali

Tuntud Otepää koolipapa Heino Mägi sai oma 80. juubelisünnipäeval Ignatsi Jaagu kuldmedali, mille andis juubilarile üle B.G.Forseliuse Seltsi esimees Madis Linnamägi. Ignatsi Jaagul ja nüüdsel kuldmedalil on eestikeelse hariduse ajaloos eriline koht ja põnev ajalugu. Sellest jutustas Forseliuse seltsi asutajaliige ja auliige Heino Mägi ise.

"Algus ulatub 1684. aastasse, kui rahvakooli looja ja juhataja Forselius käis Rootsi kuninga juures oma koolile toetust otsimas. Toetuseks, et eesti soost maapoisid on võimelised haridust omandama, võttis ta kaasa kaks oma parimat kasvandikku: Ignatsi Jaagu ja Pakri Hansu Jüri. Need olid siis kuningale oma oskusi näidates lugenud, laulnud ja tantsinud. Tasuks oli kuningas mõlemale poisile andnud kuldtkati ja Forseliusele toetusraha koolitöö jätkamiseks. Kuldtkati järgi on

vermitud Ignatsi Jaagu kuldmedal, mis on Forseliuse Seltsi kõrgeim aumärk.

Ignatsi Jaagul on aga Lõuna-Eestis olnud oluline roll: ta oli rahvakooliõpetajana ja köstrina tegev Rõngus, Kambjas, Otepääl (1693-1699), lõpuks taas Kambjas, ühtekokku 40 aastat."

Laul teeb rinna rõõmsaks, naised nooreks - ilusaks

Otepää 11liikmelisel naisansambli RELAMI täitub uue aastanumbri sees 30. tegevusaasta. Joulukuul 2008 on nad olnud tegusad. 12. detsembril anti koos naisrühma NUUSTAKU tantsijatega kontsert kultuurikeskuses, 13. detsembril oli neilt täispikk kontsert Heino Mägi suurjuubelil, 16. detsembril olid nad esinema oodatud Hellenurme hooldekodus.

Kes nad on? Miks ei laula sina või tema? Mida see annab? Ansambli looja ja muusikaline juht Evi Savi teab muusika

mõjust ja lauljaist kõige täpsemalt rääkida.

"Väga kurta pole midagi, sest naised on saanud kiita iga esinemise järel. Pikk kooslaulmine on aluseks. Hoiab vormis häält ja inimest. Ega nad kõik pole kogu aeg koos ja ühes ansambli olnud. Praegustest lauljatest on kõige kauem rivis olnud Viivi Aalep, kes kuuldavasti alustas laulmisega juba lapsena Vana-Otepää koolis 1948. aastal. Minul oli samuti õpetajate algus Vana-Otepääl, ent mõni aeg hiljem, 1953. aastal.

Praeguse ansambli koosseisus on üle poole sajandi laulnud kindlasti kaks naist: Vaike Sõna ja Alma Jäär. Naiste vanust pole tavaliselt keegi arutleda võtnud. Kaunid kostüümid, sätitud soengud ja treenitud hääled viivad kuulajaid meeldivalt eksiteele. Kiitusesõnadest oleme aina kuulda saanud, et Relami laulud ning lauljate nooruslikkus ja ilu on kuulajate südameid liigutanud. Laulame ikka ja veel, kui meid kutsutakse."

AILI MIKS

LC Otepää

annetuste konto: 10220089190015
abivajajateni jõutakse: 56 807 007

LUGEJA KIRJUTAB

Suur tänu tundmatule teehöövlijuhile!

Õöl vastu 7. detsembril sadas Otepääl jällegi üsna paks lumevaip maha. Kellele tuli see rõõmuks, kellele raskeks tööks!

Kuna olin kella viie paiku hommikul oma värava esise raske pingutusega ära rookinud, siis jälgisin hirmuga kella 10.30 paiku teed lükanud teehöövli, et nüüd müttas mu väravaesise rasket lumevalli täis.

Agas välja minnes olin nii õnnelik kui ka tänulik ühtaegu! Nüüd tahangi tänada sel päeval Mäe-Pika tänava ringi lükanud teehöövlijuhti, kes mu haigele käele halastas. Minu värava taha ta valli ei lükanudki, vaid tõstis saha üles. Olen südamest tänulik! Siiras tänu sulle hea höövlijuht!

SILVIA LASTING-LÄNIK

Kontsert Tartus

Seoses Gustav Ernesaksa 100. sünniaastapäeva puhul käis Otepää gümnaasiumi lastekoor Eve Eljandi juhatusel Tartu Ülikooli aulas toimunud kontserdil.

Kavas olid Mart Siimani kirjutatud "Tae-vateel", Riine Pajusaare "Tänav on vaikne" ning koos Tartu Tamme gümnaasiumi lastekooriga lauldi ühislauluna juubilarile enda kirjutatud "Päev läheb puudele punane" ooperist "Pühajärve".

Kontserdist võtsid osa ka teised koorid: Miina Härma gümnaasiumi neidudekoor, Hugo Treffneri gümnaasiumi noortekoor, Mart Reiniku gümnaasiumi mudilaskoor, Tartu Noortekoor ning Tartu Poistekoor. Öhtu jooksul kuulis nii Gustav Ernesaksa enda loomingut kui ka teiste Eesti heliloojate kooriklassikat.

MAARIT STEPANOV

Pühajärve Põhikooli parimad õpilased

2. klass – Laur Kangur, Mirjam Leopard
  3. klass – Liis Antsi, Karel Kaupmees, Hanna Liis Kiho
  4. klass – Karl Kimmel, Priit Peterson, Joonas Rello, Arnold Sumberg
  5. klass – Marika Almar, Ketryn Öun
  6. klass – Merylin Tihomirova
  8. klass – Remi Leopard, Ina Mononen, Andre Ostrak, Marili Vihmann
  9. klass – Keity Kimmel, Gertrud Leopard, Allar Ostrak, Hans-Friedrich Urm
- Pühajärve Põhikool soovib kõigile märkamist ja hoolimist!

PÄRNA TÄNAVA KIRIKUS

- 24. dets.** kell 17.00 Püha jõuluõhtu jumalateenistus. Rohkelt muusikat
- 25. dets.** kell 17.00 Jõulupidu kõigile. Näidendid, muusikat, üllatused, teelaud jm.
- 28. dets.** kell 11.00 Jõuluaja jumalateenistus. Muusika: meesteansambel.
- 31. dets.** kell 21.00 Vana aasta ärasaatmine ja 2009. aasta vastuvõtmine.

AMETLIK INFO

Palupera vallavolikogus

12.12.2008 :

• Toetati Kagu-Eesti Jäätmekeskuse AS nõukogu ettepanekut lõpetada Kagu-Eesti Jäätmekeskuse AS tegevus. Volitati 22.12.2008 aktsionäride erakorralisel koosolekul Palupera valda esindama maakorraldaja Tõnu Kukke.

Palupera vallavalitsuses

detsembrikuus 2008:

- Lubati vallavanemal sõlmida OÜ MIHKEL X-ga tööde teostamiseks täiendav lepingu lisa summas 51379,56 krooni.
- Anti kaks ühekordset toetust summas a'300 krooni, viis ühekordset toetust ravimite ostuks kogusummas 2804 krooni ja üks matusetootus 2000 krooni.
- Väljastati liikumispuudega inimese sõiduki parkimiskaart Ü.K-le tähtajaga 5 aastat.
- Nimetati Palupera külas 6060 m² suurune maatükk LEPA katastriüksuseks ja anti seal asuvate hoonete omanikele, K.L-le 2/3 osas ja Palupera vallavalitsusele 1/3 osas, nõusolek nimetatud maa ostueesõigusega erastamiseks. Erastatava maa sihtotstarve on elamumaa. Kinnitati maa maksimuse määramise akt.
- Väljastati OÜ HELDE PM TOOTMISELE ehitusloa Hellenurme külas Nurme kinnistul asuvate I, II ja III sigala rekonstrueerimiseks.
- Väljastati kasutusluba Miti külas Sandori 10/04 kV alajaamale, õhu- ja maakaabellini ning liitumiskilpidele.
- Väljastati ehitusluba T.V-le Lutike külas Savimäe kinnistule elamu ehitamiseks.
- Kinnitati Palupera põhikooli õpilaskoha tegevuskulude arvestuslik maksumus ühe õpilase kohta 2009. aastal 26760 krooni aastas.
- Nõustuti keskkonnaprojektide väljastamisega OÜ PALUPERA AGROle Palupera külas Palupera farmi kinnistul asuva 1975. aastal valminud veisekasvatusefarmi kompleksile. Ettevõtja on kohustatud oma tegevusvaldkonnas täitma nõudeid, mis tagavad vee, õhu ja pinnase kaitse ning käitises tekkinud jäätmed käitlema viisil, mis hoiab ära saastuse kandumise ühest keskkonnaelemendist (vesi, õhk, pinnas) teise.
- Asendati Palupera vallavalitsuse 10.04.2008 korralduses nr 2-1/70 esimeses lõikes nimi Jõe põik nimega Jõe 6 juurdelõige.

T-särgi kromatograafia muuseumitunnis

14. novembri pärastlõunal suundus väike seltskond Hellenurme noortekeskusest Tartu poole. Tartus oodati meid TÜ Ajaloomuuseumis muuseumitundi „T-särgi kromatograafia”, kus saime vastavalt enda maitsele T-särgi valmistada.

Alustuseks rääkis giid lühidalt kromatograafia ajaloo kohta. Kel oli suurem huvi, võis seinal olevatel plakati-telt lisa lugeda. Edasi saime juba täpsemad juhendid särgile joonistamise, kirjutamise kohta.

Esmalt tuli markeriga piirjooned ette teha, üleni ära

värvida ei soovitatud, kuna siis ei pidanud ilus jääma. Piirjooned tehtud, tuli seda voolutada väikeste piiritusetilkadega, et värvi eri varjundid välja tuleksid. Õpetussõnad kuulatud, algas väike mõttetöö, mida üldse joonistada.

Agaramatel oli kodus juba eeltöö tehtud ja nad said kohe markeritega joonistama asuda. Mõne aja pärast oli juba terve seltskond tööhoos. Vaiksel hakkasid T-särgid ilmet võtma, kõige populaarsemaks osutus oma nime või mõne tuntud noortepärase hüüd-

lause kirjutamine. Järgneval voolutamisel tuli kannatust varuda, mõnel väiksemal läks ka natukene juhendaja abi vaja.

Kuni oma särk voolutamiseks kuivas, käidi kaaslaste töid uudistamas. Mõned väiksemad lapsed panid lahkudes T-särgi kohe ja uhkusega selga.

Kuna varem polnud keegi midagi sellist teinud, oldi väga rahul uue kogemuse võrra rikkamaks saades. Oli huvitav pärastlõuna rutiinse koolipäeva järel.

BIRGIT VOOLAID

Unistuste söögi-vahetund

Sügisel kuulutas Tervise Arengu Instituut välja söögivahetundi loovtööde konkursi. Konkursi eesmärgiks oli pöörata suuremat tähelepanu koolitoidu tervislikkusele ja mitmekesisusele.

Konkurss oli ülimenukas. Alklasside õpilastelt laekus 259 tasapinnalist plakati. Alklasside vanuserühma parim plakat „Unistuste söögivahetund” valmis Palupera põhikooli teise klassi õpilastel meeskonnatöona. Väikesed kunstnikud Gretten Gelis Vesso, Kerttu Lemberg, Ave Riivik ja Angeelika Heli-mets joonistasid meie kooli unistuste söögitoa rõõmsates ja erksates värvitoonides.

juhendaja RELIKA KALBUS

Palupera vallas lumetõrjet teostavad ettevõtjad paluvad

tähistada (nt punase lehviku-ga või helkuriga pikem tokike) kinnistutel, kus lumetõrjet teostatakse erilist tähelepanu vajavad postid, kivid, kivik-taimla jms., et ära hoida nende võimalikku kahjustamist töö teostamisel.

Hea Palupera valla RAHVAS!

Täna kõiki kaasalööjaid ja toetajaid, kes võtsid osa vallas toimunud üitustest.

Soovin teile rahulikke jõule ja toredate aasta lõppu.

Meeldiva kohtumiseni uuel, algaval 2009. aastal!

Nõuni maakultuurimaja arendusjuht
KALEV LÖHMUS

Advendiaeg Nõunis

MARIKA VIKS

Läbi sügavate lumehangede, tuisumõlu ja maru on olnud ilus jõuluootuse aeg. Esimest adventi ootasime koos DJ Boboga ja ülivahva diskoga, milles oli nii tossu, sähvivat valgust kui üliaktiivseid tantsivaid tantsusõpru. Peolusti jätkus üle kesköötid. Vahepeal süütasime õues adventiküünlad kuusel ning iga peoline jättis kuuse alla lumehange oma pisikese jõuluootuse küünla. Koos joodi glögi ja krõbistati piparkooke.

Teise adventi pühapäevalõunale olid kutsutud kõik meie majas tegutsevate ringide liikmed ja juhendajad. Laual aurasid traditsioonilised eestlaste jõulutoidud – hapukapsad, verivorstid, kõrvitsasalat, kartulid. Ja nagu headele lastele kombeks, külas käis jõuluvana koos jõulumemmega. Iga seltskond sai näidata, mis nad aasta jook-sul õppinud olid ja loomulikult jõuluvana kingituse ning pika pai ikka ka. Tantsulise tervituse tõi segarahvatantsurühm Kõvvera Kõdara Sangastest. Aitäh neile särasilmse-

tele ja kerge tantsujalaga noortele!

Kolmandal advendil pidasid jõulupidu meie piirkonna pensionärid. Parimal jõulusoo-vid punusid oma etteastetes nii lapsed, linetantsijad, eakate ansambel kui ka meie „pesamunad“ – teist kuud tegutsev naiste tantsurühm.

Üllatusesinejateks olid noored peotantsijad Meeli Brigitt Tadolder ja Markus Mõttus Tango tantsuklubist. Rahvast tantsitas ja kutsus kaasa laulma Heino Tartes ja tema sõbrad. Saime teada, et lõõtspill, millel Heino Tartes mängib, on tema enda valmistatud. Selleks klub keskmiselt 1000 töötun-di. Lustakatele lõõtsapaladele ei suutnud ükskõikseks jääda ükski peoline, nii keerutasid ühises tantsuringis kolme erinevat põlv-konda. Siiras imetus meie eakate elurõõmust ja koosolemise nautimisest.

Nii mõnigi möödasõitja on märganud, et Nõuni endise Toidutare asemel haigutab tühi plats. Alanud on uue raamatukogu ehitus, TEVO ehitusmehed on hoolsalt ametis.

Ootame teid ikka meie üritustele. Kaunist talvealgust kõigile! Ja häid jõulupühi!

MARIKA VIKS

Valga stuudio Naerata esitab
9. jaanuaril 2009 kell 19.00
Hellenurme kultuurimajas
KOMÖÖDIA „Kalevipoeg”.
Pilet 30 krooni. Lastele ja Tervise-klubi Naerata liikmetele tasuta.
Info tel. 5662 2044 või 7669 030.

Stuudio Naeratus esitleb:

Andrus Kivirähk Kalevipoeg

“Pasta! Kuhu nüüd! Tulge aga siia - kuhu te lähete? Näete ju, et pidu hakkab kohe peale, mul on juba kindralhääled sees!...”
Humoorikas ja värvikate tegelaskujudega laulu-mänguline lugu, mis räägib eestlastest nii, nagu nad hetkel on. Kalevipoeg kroonitakse eestlaste kuningaks. Riigi valitsemine on suurt nutikust nõudev töö, naiivne Kalevipoeg tõugatakse õelate poolt aina uutesse katsumustesse.

Hellenurme-Palupera eakate

JÕULUPIDU toimub

Hellenurme kultuurimajas
21. detsembril
algusega kell 12.00.

Meelelahutust pakub Otepää vanamuusika ansambel Arno Antoni juhatusel.

Buss väljub kell 11.15 marsruudil Atra-Astuvere-Palupera-Hellenurme.

Osalustasu 20 krooni tasu 15. detsembriks.

Info tel. 5237 764.

Laupäeval,

20. detsembril kell 16
Nõuni kultuurimajas

LASTE JÕULUPIDU

Külla on oodata jõuluvana priske kingikotiga.

26. detsembril kell 20

Nõuni kultuurimajas

AASTALÕPU PIDU

Tantsumuusikat pakuvad Ane ja Eesti Gunn.

Pilet 100 krooni.

2008. aasta Puka lasteaia

Aasta lõppedes on paras aeg pilk tagasi heita ning oma toimetamistele hinnang anda. On olnud tegevusterohke aeg. Suurimaks kordaminekuks lasteaia loome uue abihooone valmimist. Vajalikud rahalised vahendid laekusid Hasartmängumaksu regionaalsete investeeringutoetuste programmilt ning omafinantseering Puka valla eelarvest. Abihooone valmimisega paranes oluliselt lasteaia õpikeskkond ning õueala esteetiline välimus.

Aprillis valmis lasteaia arengukava. Mais viisime läbi laste rahulolu uuringu. Lapsed hindasid lasteaia toimuvat 5 palli süsteemis ja kokkuvõtvat võib öelda, et lastele lasteaia meeldib. Uuringu tulemusi tutvustasime ka lasteaia hoolekogus. Koostöös logopeediga oleme sel aasta suuremat tähelepanu pööranud erivajadustega laste toetamisele. Kevadel toimusid arenguvestlused lastevanematega.

Arendustöö on olnud tõhus ka lasteaia personali osas. Märtsis toimusid personali arenguvestlused ja õpetajad on aktiivselt osalenud tööalastel täiendkoolitustel. Personaliga korraldasime suvel ekskursiooni Võrumaale ja tähistasime õpetajatepäeva.

Aktiivsed oleme olnud ka lastele ürituste korraldamisel. Tähistasime vastlapäeva, südamenädalat ja emadepäeva. Käisime tsirkuses ja oleme külastanud mitmeid teatritendusi. Lasteaia on esinemas käinud Ervin Lillepea oma teatritrupiga. Sõpruskohtumised olid Hellenurme ja Aakre lasteaia. Osalesime ka Valgas politsei korraldatud liiklusteemalisel õppepäeval. Tuleohutusest käis lastele teadmisi jagamas Valgamaa Päästekomandant Merle Liba. Ilusat loodust nautisime väljasõitudel Vooremäel ja Soontaga metsas. Mardi- ja kadri-päeva tähistasime karnevaliga.

Lasteaia suurimad probleemid on endiselt lasteaiaahtade puudus ja väikesed ruumid. Vastavad ettekirjutused on teinud ka Tervisekaitsetalitust. Loodame, et needki probleemid kunagi lahenevad.

Võib öelda, et aasta on meil igati korda läinud. Täna kolleegid, kes vaatamata ette tulevatele probleemidele teevad oma tööd innuga. Täna lastevanemaid, kes meid hea sõnaga on meele pidanud. Soovin kõigile lumiseid ja rahulikke jõule.

Puka lasteaia juhataja TIINA TREES

20. detsembril kell 20.00

Aakre rahvamajas JÕULUPIDU ansambliga VESKIKIVI

Vaheaegadel esinevad rahvamaja isetegevuslased. Avatud kohvik. Pääsmed eelmüügist ja broneerimisel 50 kr, peoõhtul 75 kr.

Info ja broneerimine tel 539 45031
Buss Aakresse väljub Puka rahvamaja juurest 19.30, tagasi 24.00.

Aakre rahvamajas toimub

20. detsembril kell 9.00

jõululaat.

Nagu eelmiselgi aastal, ootame laadale hulgaliselt käsitöölisi ja talupidajaid oma näputööde- ja aiasaadustega. Oodatud on suitsuliha ja -vorsti müüjad, samuti hapukapsas ja verivorst.

Avatud on kohvik.

Soovime eelregistreerimist, et teaksime kauplejatele vajalikud müügikohad ette valmistada.

Registreerimine telefonil 7693 333
Riina Siik; 5187 285 Lea Madisso

Tähelepanu!

24. detsembril kell 17.15 väljub buss Sangaste kirikusse vallamaja juurest.

Robin ja Karl Markus koos õpetaja Liinaga näitusel oma tööde juures

Aakre koolipoiste autasustamine Eesti Rahvusraamatukogus

Novembri alguses saabus Aakre kooli hea uudis – meie poisid said joonistusvõistlusel auhinnalised kohad! Nimelt Eesti Rahvusraamatukogu, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Tallinna Haridusameti korraldatud joonistusvõistlusel osalenud meie kooli õpilastest saavutasid nooremas vanuserühmas Robin Paring teise ja Karl Markus Krillo kolmanda koha. Teemaks valisime „Elu piiride vahel – merepiirist pilvepiirini“, kus kujutasime kosmost kui lõputut ilmaruumi.

Autasustamisele otsustasime minna kõik koos: õpilased koos vanemate ja juhendajaga. 19. novembril asusimegi pealinna poole teele. Pikk sõit möödus ootusärevuses. Autasustamine toimus konverentsi „GIS-päev: Geograafia paneb paika“ raames. Eelnes lühike kokkuvõtte võistlusest: parimaid oli 30 ringis

igast Eestimaa nurgast, nende hulgas nii ühisprojekte kui ka üksikuritajaid. Jõudis meie poiste kord. Lipsud sirgeks ja lava ette, käepigistus, aplaus ja kingikott kätte.

Lotte geograafiaatlas lastele oli nii huvitav, et poisid ei suutnud seda kohe uurimata jätta. Kuulasime ära ka järgmise ettekande lastele suunatud geograafia-alastest vahenditest. Otsustasime tutvuda ka Rahvusraamatukogu hoonega, mis oma tohutute dolomiidist müüridega on vaatamisväärsus omaette. Vaatasime Eduard Wiiralti graafika püsinaistust ja näitust exlibriste ajaloo Eestis. Seegi oli poiste jaoks huvitav, sest ühes viimastest kunstijõuetuse tundidest olime joonistanud igauks endale exlibriste.

Oli meelde jääv päev! Saime indu ka edaspidi loomingulistest võistlustest osavõtmiseks.

Õpetaja LIINA LAASER

Käisime TEEVIIDAL

Neljapäeval, 4. detsembril tuli Puka Keskkooli XII ja IX klassi õpilastel olla 6.30 koolimaja ees, et sõita Tallinnasse noorte infomessile TEEVIIT. Infomessi idee sai alguse aastal 1994 ning sellest ajast alates on messi korraldanud Eesti Noorsootöö Keskus ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Igal aastal toimuva messi eesmärk on pakku- da noortele võimalikult palju informatsiooni õppimise, vaba aja veetmise, tööhõive ja kõige muu kohta, mis puudutab tulevase elu planeerimist.

Väga vähesed keskkooli- või põhikooli lõpetajad teavad, mida ühelt koolilt tahta. Teeviidal sai kõike küsida ning järele pärida just selles koolis juba õppivate inimeste käest. Näost näkku uurida, mis aineid enamhuvitava lerialal õpitakse, millised on vaba aja veetmise võimalused ja kõige selle kohta ka materjale küsida.

Palju mõttekam on minna messile kui ise koole mööda sõita või nende lahtiste uste päevadel käia. Kõige olulisem messil oligi meie arvates ennekõike vahetu kontakt kooli esindajatega. Seda üritust ei hakka ka tulevikus asendama mitte ükski portaali ega veeb, sest arvuti ei asenda kunagi inimest.

Messilt tulles ei jää muud üle kui vaid natuke mõelda sellele, mis sind tõeliselt huvitab, sirvida koolide ja erialade kokkuvõtteid (materjale sai võetud hulgamis) ja leida lõpuks see kõige õigem

ning südamelähedasem.

Et tahtsime päevast maksimumi võtta, külastasime pärast lõunat ka telemaja. Meid võttis vastu telemaja üks staazhikamaid töötajaid pr. Aime, kes rääkis pisut maja ajaloo ning alustas seejärel ekskursiooniga mööda maja. Telemaja oli sedavõrd sopiline, et üksinda võinuks nendes koridoride rägastikus küll lootusetult ära eksida. Segadust tekitas ka see, et polnud absoluutselt aru saada, kus läheb uus maja üle vanaks ja vastupidi. Nii eksivatski enamik omapead hulkuma läinud külalisi telemaja koridoridesse lootusetult ära.

Proua Aime rääkis meile ka ühe rahva seas liikuva loo, kuidas Arnold Rüütel kord presidendivalimiste aegu telemajas hätta jäänud. Kõigepealt kaotanud ta pärast väsitavat debatti telemaja peale oma kohvi ära. Kui see tulevasele presidendile lõpuks üles leiti, läks ta telemaja hoovi, et autoga koju sõita, aga ei leidnud õhtuhämaruses kuidagi oma autot üles. Lõpuks eksinud ta ka ise telemaja territooriumile ära ja kui mures parteikaaslased helistasid Rüütli ja küsisid „Kus sa oled?“, vastanud ta ausalt: „Ma ei tea.“

Külastasime ka „Hommikutelevisiooni“, „Saame kokku Tomi juures“ ja „Laululahu“ stuudiot ning saime näha kus toimub „Aktuaalse Kaamera“ salvestamine. Üllatas meid kõiki just see, et kui erinev oli see kõik sellest mida me

Aakre Algkooli tublid õpilased II õppeveerandil

Õppisid ainult väga headele hinnetele:

3. klassi õpilased Risto Johanson ja Karen-Christine Tops.

Õppisid headele ja väga headele hinnetele:

1. klassi poisid (kõik) Marchus-Joonas Koppel, Kaspar Laikask, Erik Luik ja Robin Paring;
2. klassist Grete Kõks; 4. klassist Kalmer Kõks ja Oliver Ozolin; 5. klassist Reelika Koskora ja Raiko Undrits; 6. klassist Lele Saarts.

Vaikselt langeb lumehelbed,
särah täheväo
rõõm ja rahu südames,
kui on jõuluöö.
Üks aasta vaikselt ukse sulle
ta puudutusest link veel soe.
Uus juba hõisates ta järele tuleb,
ei möödu tal midagi ei loe.

Rõõmsaid jõulupühi ja palju edukaid ettevõtmisi uuel aastal!

PUKA RAHVAMAJA

Tunnid raamatukogus

Kes novembris ja detsembris neljapäeviti raamatukogus käisid, võisid suure sagimise ja meisterdamise sisse sattuda. Nimelt toimusid kaks korda kuus algklasside õpilastele raamatukogutunnid. Sel aastal käisid raamatukogul külas 1. ja 2. klass. Esimestes tundides lugesime koos õpetlikke raamatuid, lapsed arutlesid sõbralikkuse ja headuse üle. 1. klassiga lugesime raamatut „Esimene esimene september“, 2. klassi lastele meeldis raamatu „Aitäh, väike hiireke“ ettelugemine. Peale selle joonistasid lapsed ilusaid pilte mardisantidest ja muust huvitavast.

Et peagi on jõulud, läks detsembri tundides ehte ja kaartide joonistamiseks. Esmes klassi mudilased meisterdasid paberist ehteid. Isegi muidu püsimatud poisipõnnid olid suured sõbrad nii käärde, liimi kui ka

Üks laudkond 2. klassi õpilastest meisterdamas

üksteisega. Lõpuks võeti mõõtu, kummal laudkonnal valmis pikem paberkest. Kui teised lapsed viisid oma ehted klassi kaunistuseks, siis üks noormees otsustas oma töö emale kinkida. Usun, et emal oli sellest hea meel.

Teise klassi lapsed joonistasid jõulukaarte ja meisterdasid raamatukogutöötaja ja suure sõbra Pille juhatusel ruumilisi lumehelbekesi. Kuigi töö oli päris keeruline, said lapsed sellega kenasti hakkama. Ka raamatukogutähtle kingiti mitu kaarti ja ilusaid päkapikke.

Aitäh teile, lapsed! Loodan, et järgmisel aastal kohtume taas! Kauneid jõule ja ilusat koolivaheaega!

ENE MARKOV

televiisorist näeme.

Nägime hulgaliselt erinevaid aparate, mille- ga tehakse saateid. Käisime muuseumites. Rekvisiitidemuuseumis olid näituseks seatud esimesed televiisorid, mobiilid, mikrofonid, lastesaadete kostüümid, dekoratsioonid, butafooriat jne. Mänguasjamuuseumis nägime paljusid vanu multikategelasi, keda olime juba peaaegu unustanud.

Ausalt öeldes võiks telemajast veel ja veel rääkida, aga kõige õigem oleks koht ikka oma silmaga üle vaadata. Kui Tallinnasse juhtute helistage ette, leppige kokku ja tehke grupiviisiline külastus telemaja muuseumisse, stuudiotesse ja kui teil veab, näete ehk mõnd salvestustki. Mõmmi, Rebase Rein, Leopold, põialpoisid, Kadekopsude pere jt. ootavad!

Siinkohal tahaksime eriti tänada Puka vallavalitsust, kes meie toredat ja silmaringi laiendanud päeva sponsoreeris. Abivalmis ja sõbralikku bussijuhti Arvo Tamme. Ja tänusõnad ka humoorikale telemaja prouale Aimele. Rõõmsat ja meeolukat jõuluaega.

Puka Keskkooli XII klass

IN MEMORIAM

HARRI KÜBAR

14. 06. 1930 – 8.12. 2008

8. detsembril läks manalatele tulinigeline Eesti Kodanik, kelle elutee algas piirilinnas Valgas 14. juunil 1930. Harri Kübar omandas kodulinnas gümnaasiumihariduse, lõpetas 1954. a kiitusega Tartu Ülikooli keemiasakonna ja temast sai Tartu kammivabrik (hiljem: plastmasstoodete tehas, AS Estiko) laboratooriumi juhataja.

Oli tormiline industrialiseerimise aeg ja noore mehena ilmutas ta hiilgavat organiseerimisvõimet. Ametiredelil töusis ta tehnikaosakonna juhataja, peainseneri ja peadirektori asetäitjani. Töömeheelu kulges vaid ühes ja samas ettevõttes – kokku tervelt 55 aastat.

Veenmisoskus võimaldas tal võimukoridorides muretseda valuutaruublade eest Läänest moodsat sisseseadet – sotsmaade tehnika oli ebakvaliteetne või moraalselt amortiseerunud. Nii jõudis kammivabrik katsetehase staatusesse, mis oli väga kõrge saavutus tollase Nõukogude Liidu tingimustes. Impeeriumi languse perioodil tuli tal innovatsiooni ja tooraine pärast piike murda isegi ENSV Ministrite Nõukogu esimehe endaga.

Esimeheas oli ta AS Estiko majandusnõunik, tehase muuseumi rajaja ja hooldaja. Kahjuks likvideerisid ettevõtte uued omanikud ja juhid muuseumi, tuues ettekäändeks hoone lammutamise.

Nõukogude ajal oli kombeks anda kulukaid objekte edukatele ettevõtetele majandamiseks. Sangaste lossis oli pikka aega pioneerilaager. Oige omaniku ja peremehetunde puudumisel käis aga uhke hoone ajapikku alla. 1967. a anti loss Tartu Tootmiskoondise „Estiko“ haldusse. Lossi renoveerimine ja hooldamine oli Harri Kübara ülesandeks. On suur õnn, et see Valgast pärit mees oli laia silmaringiga, haridus- ja kultuurilubene. Ta tegi endale põhjalikult selgeks krahvi suguvõsa loo, uuris lossi ehitamise kulgu, krahvi Bergi tööd põllumajanduse, metsanduse ja maaparanduse edendamisel. Pärast Harri Kübara artiklisarja ajakirjas „Eesti Loodus“ (1974) võtsid temaga ühendust krahvi järglased Kanadas (sh rukkisordi 'kodiak' aretaja René Berg), Rootsis, Soomes, Saksamaal, Venemaal ja Eestis. Aastate jooksul kogus ta palju väärtuslikku ajaloolist ainet. See põhjalikkus aitas tal heaperemehelikult lossi taastada ja majandada. Eesti taasiseseisvumise järel anti loss 1993. a Sangaste vallale üle.

Aastate jooksul andis ta kogutud esemelisi materjale üle Valga Muuseumile, koopiaid eksponeeriti Sangaste valla Lossikülas Krahv Bergi toas. Ta avaldas artikleid ja raamatuid, esimene raamat „Sangaste“ ilmus 1978. a, tsensuuriprobleeme tekitanud „Põllumajanduslik Sangaste“ 1980. a. „Rukkikrahv“ teenete teavitamiseks ja majanduslikel põhjustel algatas Harri Kübar Krahv Fr. von Bergi Fondi ja oli selle esimees, fondist sai hiljem seltsing.

Harri Kübar suutis karmides ideoloogilistes tingimustes jäädvastada krahv Bergi mälestust – vaskkohrutusportree 1972. a, patineeritud kipsbüsti 1991. a, graniidist büsti 1995. a. Skulptor Aulin Rimm kipsbüsti järgi laskis Eesti Rukki Selts valada pronksbüsti, mis avati lossi ees eesti rukki aastal 2005. Eesti Põllumajandusmuuseum kasutas Harri Kübara ja Valga Muuseumi kogusid Sangaste lossi rukkitoa loomisel.

Tänuühenduse avas krahv Bergi suguvõsa ühendus Reinhard Alexander von Bergi eestvõttel 2005. a juulis Sangaste lossi rukkitoa seinal graniidist tänuvahvli Harri Kübarale. B. G. Forseliuse Selts tunnustas tema tööd eesti õpetajaskonna võrdkuju Ignatsi Jaagu nimelise medaliga, Eesti Vabariik Valgetähe V klassi ordeniga. Sangaste vald nimetas 23. veebruaril 2008 Harri Kübara oma esimeseks aukodanikuks.

H. Kübar oli ASI Estiko tööveteranide nõukogu esimees, Akadeemilise Baltisaksa Kultuuri Seltsi asutaja ja juhatuse liige, Eesti Looduskaitse Seltsi Tartu osakonna juhatuse ja Eesti Kodu-uurijate Seltsi liige, B. G. Forseliuse Seltsi ja Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsi asutajaliige, Eesti Rahva Muuseumi aktiivne kirjasaatja.

Harri koostas Eesti Rukki Seltsile krahv Bergi monograafia koostamise kava, kuid tema suureks mureks jäi krahv Bergi arhiiv Soomes, mida ei õnnestunud Eestisse tuua

Kodanikuna häiris teda väga eesti rahva saatus, mille keerdkäigud vallandusid 1939. aasta sündmustega. Esimene suurkõuditamine – 14. juuni 1941 – sattus just tema sünnipäevale, kalendris on see nüüd eesti rahva leinapäev.

Inimesena oli ta väga sõbralik, seltskonna- ja koostööaldis. Laulis imehästi, kuigi oli kerge kõnehäirega. Kui 1985. a tekkis parema silma ajutine nägemisvaegus (vasak silm jäi noorpõlves miini sütiku plahvatamisel pimedaks), kannatas ta tegevusetuse pärast. Mõõdunud aastal kahjustas insult kõnevõimet, mis oli suhtlemisel takistuseks.

Mälestus Harrist jääb meie südamesse ja hinge.

Sangaste vald, Eesti Põllumajandusmuuseum, Eesti Rukki Selts, Seltsing Krahv Bergi Fond, B. G. Forseliuse Selts

Head inimesed!

Olge julged ja aktiivsed Sangaste valla aukodaniku kandidaatide esitamisel.

Tahame vabariigi aastapäeval anda välja valla aukodaniku tunnustuse, märgi ja rahalise preemia. Kindlasti on meie hulgas inimesi, kes tiitlit väärivad!

Ettepanekud saata kas postiga Sangaste Vallavalitsusse või e-postiga: merle@sangastevv.ee.

Mis tehtud, mis teoksil?

I. Omastehooldajate koolitus Sangastes

Oktoobri alguses toimus Sangaste Seltsimajas koolitus, kuhu kogunes 27 sotsiaaltöötajat, hooldustöötajat ning oma pere liikmeid kodus hooldavat inimest Sangaste, Palupera ja Helme vallast ning Tõrva ja Valga linnast.

Kahe päeva jooksul tutvustati kohaletulnutele töötamisvõimalusi, pensionide määramisega ja testamentide koostamisega seotud asjaolusid; räägiti lamatiste ohtlikkusest ning anti nõu, kuidas voodihaiget on lihtsam keerata või istuma aidata. Isiklike abivahendeid müüv OÜ Itak Valgast pani välja näituse mähkmetest, kondimisel kasutatavatest abivahenditest ja palju muust hooldamisel vajalikust. Palju eelust tekitas osalejates ergonomiku juhendatud võimlemisharjutuste tegemine seinajal.

Üritus toimus tänu sellele, et Eesti Koduabi Selts esitas Vabariigi Fondile projektitaotlust „Omastehooldus – üheskoos saame hakkam“ meie riigi hooldajate koolitamiseks – enamus oma kodus vanemaid, last või abikaasat abistavat inimest pole kunagi saanud väljaõpet selle tegemiseks, enamus nippe hooldamiseks on ise välja mõeldud, naaberitelt kuulnud või pereõdede poolt soovitatud. Taotlus rahuldati teisel korral ning tänu Vabariigi Fondi toetusele, mida rahastavad Norra, Island ja Liechtenstein Avatud Eesti Fondi vahendusel, saavad omastehooldajad üle Eesti koolitust ning argi-

tust üheskoos tegutseda ning teineteisele toeks olla.

II. Töötubade rajamine Sangaste alevikku

2006. aastal muutis riik töötuid käsitlevat seadusandlust ning kehtestas mitu uut teenust neile, kellel on raskusi endale iseseisvalt töökohta leidmisega. Muuhulgas kehtestati selline teenus nagu „tööhärgatus“. Teenusele suunatakse riigi poolt inimesed, kes pole aasta, kahe või kümne aasta jooksul ametlikku töökohta leidnud ning kes pole seetõttu valmis kohe kaheksatunniseid tööpäevi tegema. Teenusele suunatud inimesed peavad esmaspäevast reedeni igal hommikul kell 8 kogunema kohta, mida tinglikult nimetatakse töötoaks. Seejärel tuleb neil ühe inimese juhendamisel teha erinevaid töid kuni lõunani, kokku 4 tundi. Nimetatud töö eest maksab Tööturuamet väikest tasu ning vajadusel saab uuest aastast hüvitada ka sõidukulud töötuppa ja koju tagasi (loomulikult vaid sõidupiletite alusel). Milliseid töid tehakse, sõltub tööhärgatuse teenust pakkuvas asutuses.

Nimetatud teenusele suunab Tööturuamet, kuid teenust ennast peavad pakuma ettevõtted või vallad, kuna riigil endal vajalikke asutusi ei ole. Käesoleva aastani on seda teenust pakunud näiteks Valga linn ja Täheva vald.

2008. aastal esitas Sangaste vald Euroopa Sotsiaalfondile taotluse rahastada projekti, mille eesmärgiks on luua Sangaste alevikku kaks töötuba – üks meeste ning teine naistele.

Projekt „Tööhärgatusekeskuse loomine Sangaste vallas“ sai Tööturuameti ja Sotsiaalministeeriumi heakskiidu ning toetuse ja septembrist detsembrini tegelen ma nüüd selle läbiviimisega. Projekti kogumaksumus on 1 194 523 krooni, millest Sangaste Vallavalitsuse omaosalus on ~15% ja Euroopa Liidu toetus ~85% ehk üle 1 miljoni krooni.

Projekti käigus on tänaseks tehtud n.n. sanitaarremont tulevastes tööhärgatuse ruumides ning osetud erinevaid tööriistu meestele ja naistele (treipink, õmblusmasinad, põrandapesu komplekt, lumelabidad, muruniiduk jpm.); osa töövahendeid pole veel saadud. Naiste töötuba hakkab paiknema vallamajas, ruumides, kus seni tegeles nõustamisega Marju Karavin; meeste töötoad hakkavad asuma Nooruse 2 keldris. Töötubades valmivad asjad kasutame valla avalikes huvides (nt. hooldekodule, ratastoolide parandamine; lasteaiade toolide valmistamine), nende arvel tulu ei teenita. Lisaks esemete valmistamise õppimisele on planeeritud ka välitööd – õpetaja juhendamisel lume lükkamine, puude lõhkumine, muru niitmine; aga ka tööruumide koristamine jääb teenusel osalejate enda teha.

Mis saab edasi?

Sügisel koolitusel osalenud inimestest kaks kutsutakse veebruaris Tallinna, kohtuma Soome omastehooldajate ühingu esindajatega; millest seal juttu tuleb, annan teada tulevatel lehtedel.

Omastehooldajate koolitus jätkub 2009. aasta kevadel. Peale seltsimaja kapitalremondi lõppu kutsume kõik koolituse esimesel osal kohal käinud taas kaheks päevaks

seltsimajja, et koos kuulda sellest, kuidas anda esmaabi oma hoolealusele, kui midagi ootamatut peaks juhtuma ning kiirabi saabumine võtab aega. Lisaks sellele tuleb meiega rääkima Tallinna sühholoog Tõnu Ots, kes räägib nenedel teemadel, mida koolitusel osalenud oluliseks pidasid. Suve hakul koguneme kolmandat korda, sealdes teemad valime välja kevadisel kohtumisel.

Kui töötubade sisustus on kohale jõudnud ja projekti lõpparuanne esitatud, hakkab kirjutama taotlust Tööturuametile tööhärgatuste osutamiseks Sangaste vallas. Teenuse osutamiseks soovime me palgata kaks õpetajat, kes hakkaksid juhendama teenusele suunatud mehi ja naisi erinevate tööde tegemisel ja asjade valmistamisel ning hoolitseksid ka töövahendite eest (sh telliksid juurde materjale). Lisaks neile soovime leida nõustaja, kes abistab inimesi töötubades osalemise ajal endale uue töökohta leidmisel ning tegeleb kogu teenuse aruandlusega.

Need inimesed, kes teenusele suunatakse, valib välja Tööturuamet. Eialgu kestab teenuse osutamine 3 kuud, seejärel hindab Tööturuamet inimesi, kas nende valmisolek ametlikule töökohtale asuda on kasvanud ja kas neid võib saata tööintervjuudele või peaks neid esmalt suunama koolitusele või tööpraktika nimelisele teenusele (inimene käib 8 tundi tavaliises ettevõttes tööl, kus tal on oma juhendaja, kuid palga asemel saab riigilt tööpraktika stipendiumi; Tööturuamet maksab inimese juhendamise eest firmale teenustasu). Kui inimeste harjumus tööl käia pole suurenenud, võidakse pikendada ka nende tööhärgatuse kestust.

sotsiaalinspektor Pille Sikk

Hei, armsad mälumängurid!

Jaauaris algavad valla 4. mälumängud.

Reeglid on endised: võistkonnas 2 liiget, võistlus toimub üks kord kuus (jaauaris, veebruaris ja märtsis).

Küsimused on Eestist ja Eesti kohta – ajalugu, inimesed, looduslugu.

Palju küsimusi on ka Sangaste ja Valgamaa kohta.

Osavõttust teatada Sangaste raamatukokku, tel. 7690 494.

Jumalateenistused EELK Sangaste kirikus jõuluajal 2008

EELK Sangaste kogudus palub aasta lõpul oma koguduse liikmetel tasuda liikmeannetus. Liikmeannetust saab tasuda enne ja pärast jumalateenistust kirikus, tulekust ette teatades koguduse kantseleis ja tööpäeval Sangaste apteegis. Võib tasuda ka ülekanedega koguduse arveldusarvele: Hansapank/Swedbank arveldusarve nr: 1120024871. Koguduse kontaktnumber: 5168 127, 7690 495.

Pühapäev, 21. detsember

12.00 Neljanda adventi jumalateenistus.

Kolmapäev, 24. detsember

18.00 Püha Jõuluõhtu jumalateenistus. Esineb koor.

Neljapäev, 25. detsember

12.00 Esimese Jõulupüha jumalateenistus.

Reede, 26. detsember

12.00 Teise Jõulupüha jumalateenistus.

Pühapäev, 28. detsember

12.00 Jumalateenistus.

Kolmapäev, 31. detsember

18.00 Vana-aasta õhtu jumalateenistus armulauaga.

Neljapäev, 1. jaanuar

12.00 Uusaasta jumalateenistus.

Pühapäev, 4. jaanuar

12.00 Jumalateenistus.

Teisipäev, 6. jaanuar

12.00 Kolmekuningapäeva jumalateenistus.

Mu meel unus mägede taha,

Ränk uni mu silmle vajus.

Hellalt helises kodukiriku kell,

Pehmes jõuluöö lumesajus.

(J. Tuksam)

Hääd pühadeaega kodukoha lauljatele-tantsijatele, aitajatele-toetajatele, kohaletulijatele-kaasalööjatele!

Ongi aeg on liikuda uute ürituste ja kohtumistega uude aastasse...

Sära silmadesse ja häädus südamesse!

MERLE TOMBAK

Tänuavaldus oma töötaiale

Käesolevaga tänan kõiki meie valla ja tema allasutuste palgal olevaid vallaametnikke, lasteaiakasvatavaid, õpetajaid, koristajaid, hooldajaid jt. On olnud tööks ja edukas aasta, milles teie teatud tööl on olnud kande roll. Kahjuks küll ei võimalda riigi langevad majandusnäitajad ja vajadus kulusid vaos hoida maksta sel aastal jõulupreemiaid, mille te midu kõik kahtlemata olete ära teeninud. Ettevaatlikus ja kokkuhoid annavad meile homse suhtes suurema kindlustunde, mis on ehk olulisem hetkehoolest. Olude parandes või vähemalt mitte halvenes taastame preemiad. Kummardus ja tänu töötaiale tehtu eest! On heameel töötada teiega koos!

Ilusaid pühi teile ja teie peredele!

Vallavanem KAIDO TAMBERG

TALITSEPÜHAD

ehk jõulud on jällegi ukse ees. Tulemas on talvine pööripäev, mil üks eluring on lõppemas ja uus algamas. Kuigi valgust on sel ajal kõige vähem, on hinges ootusärevus ja õhus tunda elevust – Maa pöörab end jälle valguse, soojuste, uue elu poole.

21, 22, 23, 24. detsembri päevad on ühepikkused ja neid kutsutakse talviseks päevapesaks. 25. detsembril pöörab Maa end päikesele vastu ja algab uus aastaring. Tegelikult peakski uus aasta algama 25. detsembril, kuid juba 17. sajandil tõsteti aasta ametlik algus 1. jaanuarile.

Eestlane on maarahvas, meie esivanemad on ikka maaga seotud olnud ja oma maa põlisrahvana võiksimise omi traditsioone rohkem austada ja edasi viia. Oleme meiegi osake loodusest. Esivanemate kommehet ning tarkuse meenutamine ja järgimine annab rohkem elujõudu, tervist ja edenemist, kui seda arvata osataksegi.

Kogu maailmas peetakse jõule kõige olulisemaks ajaks aastast ja usutakse, et mida sa sel ajal teed või tegemata jäätad, sellest sõltub ka sinu uus aasta. Meie esivanematel oli palju uskumusi ja kombeid selleks ajaks. Kuna pühade

ajal kehtis töökeeld, siis hakati varakult ettevalmistusi tegema. Koristati ja ehiti oma kodu, valmistati ette aasta kõige pidulikumad road. Reeglilik peeti, et toomapäevaks, 21. detsembriks on kodu puhas ja korras. Pärast seda ei tohtinud enam põrandat ka pühkida, muidu pühid õnne majast välja.

Kui kodu korras, toodi tuppa kuusk. Väga vanal ajal toodi tuppa hoopiski õled, sest õlgedel puhkamine andis õnnistust ja tervist. Õnnemärgiks riputati tubadesse ja kuusele hõbekarda. Ka usuti, et krässid ja tähed koguvad jõuluajal endasse kõik soovimatu, pärast pühi need põletati.

Usuti sedagi, et kui laual pole jõuluroogasid (päikleid, piparkooke, kala, jõululeiba, sealih, kapsaid jne.), siis pole ka uuel aastalt midagi head loota. Teati, et koju tulevad surnute omaste hinged ning neilgi on meie õnnele suur mõju. Toit jäeti neile lauale kogu pühadeajaks, tulesid ära ei kustutatud, voodi ja laua alla ei piilutud. Enne pimedat pidi saunas käidud olema, pärast seda oli saun hingede päralt.

Jõuluõhtul tehti aiavärvale, uksele, kaevule ristimärgid. Jõuluhommikul tõi peremees kaevult vee, valas selle kausi, põhja pani hõbemündi või hõbelu-

sika ja kogu pere pesi selle veega oma nägu: Selline komme pidi haigused ja kurja kindlalt eemale hoidma. Muidugi valati õnne ja ennustati, on ju jõuluõõ imede õõ ja sellel õõl keegi magada ei raatsinud. Käidi surnuaial, kirikus ja sugulastel-sõpradel külas, lauldi palju, mängiti mängu ja tunti end mõnusalt.

Kindel jõulukomme oli ka kingituste tegemine, sest see, kes annab, see ka saab, mida külvad – seda lõikad. Jõulukingid olid midagi väga lihtsat ja hingeliigutavat.

Jõulutunde peab aga igaüks ise endas leidma või looma. Täiskasvanud ei tohiks jõulusid oma lastele pidamata jätta. Meile kõigile on lapsepõlve kaunimad mälestused olnud seotud jõuluaajaga, see rikastas meie lapsepõlve ja sidus kogu perega.

Nüüd on tuhandeid võimalusi oma pere jõuluaega unustamatuks muuta. Kellele meeldib osturalli ja kaupade kirevus. Kellele meeldib metsa minna ja loomadele toitu viia, kellele oma lähedasi külastada, sest ühist õhtusööki ja koosolemist peetakse perekonna nurgakiviks. Igaüks loob oma peretraditsioonid ise.

Kuid kõige olulisem on märgata lähedasi enda kõrval ja väikese heateoga tuletada neile meelde, kui väga me neist hoolime ja kui olulised nad meile on. Ilusaid jõulupühi kõigile!

SILVIA MÄGI

Otepää Teataja lugejatele soovivad kauneid jõule ja tegusat uut aastat

volikogu liikmed Aivar Nigol, Aivo Meema, Alar Arukuusk, Andres Arike, Evi Lill, Enn Sepma ja Luule Saar.

Bussiliiklusest 24. dets. kuni 1. jaan.

AS GOBUS Valga regiooni autobussid sõidavad 24., 25., 26. detsembril ja 1. jaanuaril pühapäevase graafiku järgi.

1. jaanuaril ei välju:

- 1.LIIN 39 VALGA-OTEPÄÄ (Valgast 6.50)
- 2.LIIN 38 OTEPÄÄ-VALGA (Otepäält 8.10)
- 3.LIIN 73 OTEPÄÄ-KÄÄRIKU-OTEPÄÄ (Otepäält 6.40)
- 4.LIIN 313 TÕRVA-TARTU (Tõrvast 5.55)
- 5.LIIN 319 VALGA-TARTU (Valgast 6.00)
- 6.LIIN 319 TARTU-VALGA (Tartust 8.00)

Valga bussijaama kassa on 24. ja 31. detsembril avatud kuni 17.00, 24., 26. detsembril ja 1. jaanuaril avatud alates 9.40. 25. detsembril on kassa suletud.

Meeldetuletus elatustalu toetuse saajatele

PRIA tuletab elatustalu kohanemise toetuse saajatele meelde: jälgige, et teil poleks 31. detsembri seisuga Maksu- ja Tolliametis ülevall riikliku maksu ajatamata maksuvõlga.

Taotlejad, kes on elatustalu kohanemise toetuse (EKT) saamisega seoses võtnud 2004. või 2005. aastal viieaastase kohustuse, kellel on 31. detsembri seisuga riikliku maksu maksuvõlg ja see võlg on ka ajatamata, jäävad kevadel väljamakstavast EKT toetusest ilma.

2006. aastal kohustuse võtnud taotlejatel kaob sellega ära

võimalus ka järgmisel aastal toetust taotleda, sest maksuvõla nõude rikkumise korral kohustus lõpetatakse.

EKT toetuse saamise tingimuste kohaselt kontrolliti maksuvõla andmeid varem 1. oktoobri seisuga, alates käesolevast aastast 31. detsembri seisuga. PRIA soovib kõigil kohustuse jätkajail jälgida, et võlad oleks 31. detsembriks likvideeritud või vähemalt ajatatud ja graafikukohaselt tasutud – siis on EKT toetuse saamine ka edaspidi võimalik.

PRIA Otsetoetuste osakonna menetlusbüroo

KUULUTUSED

Firma NIKPO teeb **katlamaju, keskküttesüsteeme, maaküttesüsteeme ja sanitehnikatöid.** Garanti. Tel. 506 8509

Müüa pakitud **kütteklotsid** 25 cm, 27 kr/kott (kask). Kohalevedu tasuta. Tel 5011 446

Arvutite **hooldus ja remont**, tel. 524 5514.

Ära anda kaasavaraga 1,5a. **kassid**, lõigatud ja vaktsineeritud: kohev must, valge maniskiga poiss ja leopardimustriga plika. Tel. 5330 3083.

Teen **pottsepatöid**. 5523 522, 5397 6423. Toivo

Müüa **lõhutud küttepuid**. Väga soodne. Tel. 5110 574

Noor pere soovib osta **talumaja** Otepää vallas või mõnes lähivalas. Tel. 5234 317.

Soovime üürida 3-4 toal. **korterit** Otepäele. Tel. 5207 059.

Soovin üürida väga heas korras 2-3toalise **korteri** Otepääl või lähiumbruses. Tel. 5228 197.

Teehoiutöödega tegelev firma pakub **tööd traktoristile** talveperioodiks. Info tel 53 311 802.

OÜ AWS pakub teenuseid: **trasside ehitus, sanitehnilised tööd, veemootjate paigaldamine, kaevetööd**. Tel. 5293 783, e-post: aws@hotmail.ee.

Müüa **haneliha**. Tel. 5386 0225.

Soovitakse üürida elamispinda Otepää lähedal. Tel. 5830 6323.

Järjekindlat ja **väsimatut vedamist uuel, 2009. aastal!**

Õnne ja tervist!

Otepää Lihatoöstus
Edgar OÜ

OÜ Lõuna-Puit MÜÜB

välisvoodrilaudu, sisevoodrilaudu, põrandalaudu.

VEDU TASUTA.

Tel. 5031 859

Rahulikke Jõulupühi ja Head Uut Aastat!

OTEPÄÄ
KINNISVARA

Mäe tn. 11,
Otepää 67403
Gsm: 5158 137;
telefon: 7663 700

Täna Otepää politseinike tubli töö eest, kes leidsid minult varastatud tehnika ja tagastasid mulle.

BM

OTEPÄÄ
AUTOHOOLDUS

Tehase 2 (ülevaatus kõrval)

- rehvitööd (uued tõstukid)
- autode remont

AVATUD:

E - R 8 - 17

L 9 - 14

513 5181; 529 5224

Soodsad hinnad!

Kuulutame välja KONKURSI

vorstisegude koostaja (vorstimeistri) ametikohale.

Kandidaatidelt ootame:

- töötahet
- täpsust
- koostöötahet ja -võimet
- puhtust
- õppimisvõimet
- head maitsmismeelt
- kriitikaluvust.

Omalt poolt pakume palka vastavalt tööle, kindlat tööaega esmaspäevast reedeni.

Sobivuse korral kindel töökoht.

Konkursist osavõtjatel helistada

7654 280, 7655 824
kuni 5. jaanuarini 2009. a.

Otepää Lihatoöstus
Edgar OÜ

MÜÜA

LÕHUTUD KÜTTEPUUD

TELLIMINE TASUTA
LÜHINUMBRIL **1667**

Üks mäletsus helge ja puhas, üks mäletsus Sinust me jaoks.

RUTH TARI

13. 07.1928-15.12.2007

Mälestame armast ema ja vanema 1. surma-aastapäeval.

Krista ja Villu peredega

Maisest teekonnast väsinuna igavikuteele lahkus armas naabrimemm

LEIDA-ALIIS KÜTT

Avaldame siirast kaastunnet Erikule perega armsa ema, ämma, vanaema ja vanavanaema kaotuse puhul.
Silvia Lasting-Länik ja Üllart Länik

SONJA MÖTSAR

27.09.1929 - 06.12.2008

TÖNIS ILVES

02.02.1936 - 15.12.2008

ALLAN ADER

29.05.1968 - 05.12.2008

Intervjuud TALVEPEALINNAST

Taas kord saab Otepää talve tulekul, 21. detsembril, talvepealinna tiitli, sel aastal juba 12. korda. Talvepealinn saab teoks tänu paljudele kaasaitajatele.

Küsisime nendelt, kuidas plaanitakse algav talv ja talvepealinna tiitel vastu võtta.

Talvepealinna pidustused korraldab Otepää Vallavalitsus. Päeva juhib Vaido Pannel. Ürituse meediapartneriks on raadio Sky Plus, kuuldemängu toetab Arnika.

Otepää valla kultuurijuht Sirje Ginter:

Sel aastal algavad talvepealinna üritused tegelikult juba 20. detsembril, mil Otepää Kultuurikeskuses toimub kell 20.00 stiilipidu „Tantsuga talve“. Tantsuks mängib ansambel Apelsin. Daamid on riietuseks „Lumehelbeke“ ja härradel „Näärimees“.

Ürituste kava on mahukas: talvepealinna turg, Eesti Jõulukuuske keskuse rajamine, kelguvõistlus „Talverööm“.

Kell 12.00, mil toimub Eesti Jõulukuuske keskuse rajamine, saab näha talvepealinna pidustustele kutsutud külaliste ehitatud jõulukuuski.

Ütle ju ka Otepää rahvatarkus, et kui riputad ühe ilusa jõulumuna Otepää jõulukuuse külge, siis lähevad uuel aastal kõik soovid täide ning elad õnnelikult.

Kell 14.04, talve algusajal, heisatakse talvepealinna lipp. Palume kõigil talvepealinna külalistel kaasa võtta äratuskell, mis tuleb sättida tirisema just kella 14.04ks, koos äratame talve üles!

Ühisele äratuskellade mängule järgneb kõikide nägemis- ja kuulmismeeli ergutav kuuldemäng „Ärka, talv!“, mille toetav partner on Arnika. Talveilma toob kohale ilmatüdruk Niki.

Turumansel Riita Aader:

Talvepealinna turg algab kell 10.00. Turult saab osta ilusat käsitööd, jõulutoitu ning veel palju muudki, millest jõuluõhtul rõõmu tunda. Kohal on ligi 30 Otepää ettevõtjat oma toodanguga.

Suurimad neist on Alpi restoran koos lihatööstusega Edgar, OÜ Oskar, talveise propageerib Mainor Meelis, osta saab Unicefi jõulukaarte ja palju muud. Reisibüroo plaanib osalejate vahel välja loosida temaatilise kingituse – slaalomisusasaapad. Kuusekaunistajatele on auhinnaks laevafirma kinkekaart – tasuta reis Helsingisse kahele inimesele.

Avatakse püstkoda, kus küpsetatakse pannkooke, vardasse pannakse küpsema siga. Ei puudu ka Otepää Naisseltsi keedetud karusupp pähklireemiga. Turg avatakse piduliku puhkpillimuusikaga. Jõuluvana Aare Heinla küsib salmi ja sõidutab lapsi ATV-ga. Siinkohal tänu kõikidele, kelle abiga saab Talvepealinna turg teoks.

Kelgusõiduvõistluse korraldaja Kalev Pärtelpoeg:

Kell 13.00 algab kelgude näitus Otepää Snowtubingu mäel. Tegemist on omavalmistatud kelgude näitusega, kelgud teevad valmis kõik need võistlejad, kes hiljem, kell 15 sealsamas ka kelgusõiduvõistlust pidama hakkavad. Võib tulla osalema ka ainult kelgunäitusel. Kui kellelgi on mõni huvitav vanaaegne kelk, siis on see igati teretulnud.

Kell 15.00 algab kelguvõistlus „Talverööm“. Mõõtu võtavad omavalmistatud kelgud. Rajal näeb tõeliselt värvikat fantaasialendu! Eelmistel aastatel on kelke tehtud näiteks loorehast, autoistmetest, kanderaamist jne.

Žürii hindab liu pikkust, kiirust, ohutust, kelgu valmistamisel kasutatud fantaasiat ja meeskonnatööd. Kelgu pikkuseks on kuni 5 m, laiuseks 2 m. Viieendat korda toimuvale kelguvõistlusele „Talverööm“ oodatakse osalema lõbusaid kelguvalmistajaid kogu Eestist. Meeskonnas võib olla kuni neli liiget. Osalejatel palume eelregistreerida internetilehel www.talv.ee.

Jõululuuletuste lugemise võistlus

Valga Keskraamatukogu korraldab algklassiõpilastele jõululuuletuste lugemise konkursi.

Nooremas vanuseastmes võitis Eliise Hörak (Otepää G, õp. Kaja Oja). Eripreemia sai Eliise Aamer (Keeni PK, õp. Maie Vill);

Vanemas astmes sai esikoha Timea-Helen Teder (Keeni PK, õp. Teeli Roht), teine oli Tanel Riivik (Palupera PK, õp. Külli Laidva).

Otepää Palveränduri kasutatud asjade pood annab teada, et 26. ja 27. detsembril on kõik asjad meie poes tasuta. Asume Pärna 15, garaaži peal ja nendel päeval oleme avatud kella 11-15.

Kuigatsi meenutab sel aastal tehtut

2008. aasta Kuigatsis jääb meelde möödunud aegade meenutamise ja tulevikku vaatamise aastana. Suve suursündmuseks oli 2. augustil Kuigatsi kooli 240. aastale pühendatud kokkutulek. Vilistlastel ja külalistel oli võimalik tutvuda kooli ja küla ajalugu käsitleva näitusega. Teabetoa kogud olid täienenud August Ustali pildialbumi ja nimikirjadega, lisaks veel fotodega ja endiste Kuigatsi õpilaste mälestustega. Kokkutulekut jäi meenutama völdik ning meene – helkur.

Meie noored on tublid ja hakkajad. Nende poolt on Kuigatsi pargi taha rajatud spordiplats ja ehitatud ajutine tantsupõrand. Sel aastal valmis noortel ka oma püstkoda.

Piirkonna jaanituli, mis õnnestus vaatamata vihmasel ilmale, peeti sel aastal esimest korda Kuigatsis pargi tagusel spordiplatsil.

Külamajas on selle aasta kevadest noortel oma tuba ja sügisest toimetavad naised käsitöötoas Tare-Tareke.

Sujunud on koostöö muinsuskaitsega, pidades silmas maja edasist renoveerimist, valmimas on eritingimused.

Tunnustamist väärrib meie Elle Luik, kelle eestvedamisel viidi läbi viies Kuigatsi sügisturniir vene kabes.

20. detsembril on Külamaja laste ja noorte päralt. Kella 12ks ootame neid meisterdama, mängima ja tantsima.

27. detsembril algusega kell 20.00 toimub traditsiooniline aastalõpupidu, tantsuks mängib Lycille.

Täname kõiki tegijaid, osalejaid ja toetajaid!

Kauneid jõule ja head uut aastat soovides

KUIGATSI KÜLAMAJA RAHVAS

Ilutulestikust Otepää vallas

Ees seisab aastavahetus ja see toob kaasa Idamaadest pärineva kombe võtta uus aasta vastu ilutulestiku ja paugutamise. Turvalisel läbiviimisel on ilutulestik ilus vaatamäng, kuid selle planeerimisel tuleb kindlasti arvestada ka asjaoluga, et kõikidele inimestele vali paugutamine ei meeldi. Tuletame veel kord meelde mõned põhimõtted, mis kehtivad Otepää vallas ilutulestike korraldamisel.

Otepää valla avaliku korra eeskirja p 8.11 kohaselt tohib ilutulestikku korraldada vaid vastava loa olemasolul. Et saada luba ilutulestiku korraldamiseks, tuleb pöörduda taotlusega vallavalitsusse, kes igapäevastel istungitel taotlusi läbi vaatab ning otsustab loa andmise.

Muul ajal kui uusaastaõöl ei või ajavahemikul kella 23.00-st kuni 7.00-ni asulates või muudel tiheasutustega aladel ilutulestikku korraldada (see keeld ei kehti, kui kohalik omavalitsus on andnud vastava-

sisulise ilutulestiku korraldamise loa). Pauguti kasutamine on lubatud ajavahemikul 27. detsembrist kuni 1. jaanuarini (kaasa arvatud).

Ilutulestikud on keelatud 24.-26. detsembrini, mil kõikjal peaks valitsema jõulurahu. Vallavalitsus palub ka majutusasutuste pidajatel tutvustada võimaluse korral majutatavatele ilutulestike korraldamise korda. Palju meeelhärmi valmistavad oma paugutamisega just aastavahetuseks või mõneks firmaürituseks kohale sõitnud siseturistid.

Loata ilutulestiku korraldajat ähvardab rahatrahv suuruses kuni 18 000 krooni.

Vallavalitsus on otsustanud, et vald tekkinud majandusolukorras aastavahetusel ilutulestikku ei korralda. Kindlasti tervitavad aga otepäälased ja külalised uut aastat ilutulestikuga.

Otepää Vallavalitsus

Valgamaa Partnerluskogu projektitoetuste infopäev

LEADER
EESTI

7. jaanuaril kell 15.00 Puka Rahvamajas

7. jaanuaril kell 17.00 Sangaste Seltsimajas

8. jaanuaril kell 15.00 Hellenurme Noortekeskuses

8. jaanuaril kell 17.00 Otepää Vallavalitsuse 3. korruse saalis

Tutvustame 2009. aastal projektide taotlemisvõimalusi küladele, noortele ning ettevõtjatele. Oodatud on kõik, kes otsivad rahastusvõimalusi oma projektiideede elluviimiseks.

Lisainfo: Tiina Ivask, tel 730 4071, 5349 1195,

e-mail: tiina@valgaleader.ee, www.valgaleader.ee.